

Laaja hyvinvointikertomus 2025-2029

Kunnanhallitus 05.05.2025 § 70

Valmistelija

hyvinvointikoordinaattori sanna.nevalainen@karkola.fi, puh. 044 770 2173

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Lisäksi kuntien tulee seurata asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä ja raportoida näistä valtuustolleen vuosittain. Sen lisäksi valtuustokausittain tulee valmistella laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma, jota arvioidaan ja päivitetään vuosittain vuosiraporteissa ja osana muuta kuntasuunnittelua. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 29.6.2021/612 § 6.)

Laaja hyvinvointikertomus on kunnan eri toimialojen yhteistyössä valmisteleva asiakirja kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä kunnassa. Se ohjaa kunnassa tehtävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Laaja hyvinvointikertomus muodostuu kahdesta osasta, nyt raportoitavasta hyvinvointikertomuksesta, jossa arvioidaan kuntalaisten hyvinvoinnin kehitystä ja siihen vaikuttaneita tekijöitä päättyvällä valtuustokaudella 2021–2025 sekä syksyn 2025 aikana laadittavasta suunnitelmaosasta, jossa määritellään hyvinvoinnin edistämisen painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet tulevalle valtuustokaudelle 2025–2029.

Hyvinvointitiedon kuvaamiseen on käytetty pääosin samoja indikaattoreita kuin edellisessä laajassa hyvinvointikertomuksessa vuosilta 2021–2025, jotta hyvinvoinnin kehityksen seuraaminen olisi mahdollisimman luotettavaa. Keskisinä tietolähteinä on käytetty kouluterveyskyselyn tuloksia, Tilastokeskuksen, THL:n Sotkanet tietokannan ja HYTE-kertoimen indikaattoreita, hyvinvointi-indikaattorin ja TEM:n tilastoja sekä paikallisesti kerättyjä tilastotietoja mm. asiakas- ja kävijämääristä sekä toteutuneista toimenpiteistä. Hyvinvointikertomuksen vertailukunniksi on valittu Hollola, Päijät-Hämeen hyvinvointialue ja koko maa.

Kärkölen laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2025–2029 perustuu velvoittavan lainsäädännön lisäksi kuntastrategiaan, valtioneuvoston periaatepäätökseen väestön hyvinvoinnin-, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä sekä maakunnallisesti valittuihin HYTE-kärkiin, jotka toimivat hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopistealueina. Suunnitelmassa on otettu huomioon myös maakunnallisten HYTE-neuvotteluiden tulokset, maakunnallisesti laaditut erillisohjelmat ja suunnitelmat sekä meneillään olevat hyvinvointia-, terveyttä ja turvallisuutta edistävät hankkeet.

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosa vuosille 2025–2029 laaditaan tässä asiakirjassa esitettyihin tietoihin pohjautuen. Hyvinvointisuunnitelma toimii lisäksi lakisääteisenä suunnitelmana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmalle, ehkäisevän työ suunnitelmalle,

turvallisuussuunnitelmalle sekä suunnitelmalle ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi. Myös Lapsiystävällinen kunta – mallin toimintasuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet yhdistetään osaksi tulevaa hyvinvointisuunnitelmaa. Lisäksi laajan hyvinvointikertomuksen liitteinä ovat Kärkölen kunnan kotoutumissuunnitelma ja ilmastosuunnitelma. Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattavat tavoitteet ja toimenpiteet ovat keskeinen osa kuntasuunnittelua ja ohjaavat poliittista päätöksentekoa. Tämä tulee ottaa huomioon myös tulevan kuntastrategian valmistelussa ja seuraavien vuosien talousarvion laadinnassa. Hyvinvointisuunnitelman vuosille 2025–2029 hyväksyy uusi kunnanvaltuusto syksyllä 2025.

Laaja hyvinvointikertomus julkaistaan Kärkölen kunnan kotisivuilla valtuuston hyväksynnän jälkeen.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus

1. keskustelee ja lausuu liitteenä olevasta laajan hyvinvointikertomuksen kertomusosasta vuosilta 2021-2025.
2. esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto merkitsee laajan hyvinvointikertomuksen kertomusosan vuosilta 2021–2025 tiedokseen ja valtuusto velvoittaa, että eri toimialat hyödyntävät kertomusosassa esitettyjä tietoja laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosan 2025–2029 laatimisessa ja tulevan valtuustokauden hyvinvointitavoitteiden asettamisessa sekä talouden suunnittelussa.

Päätös 1. Kunnanhallitus keskusteli hyvinvointikertomuksen kertomusosasta 2021-2025 ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kunnanhallitus johtaa kunnan hyvinvointityötä. Kunnanhallituksen edustajat ovat aktiivisesti osallistuneet valtuustokauden aikana hyvinvointiryhmän ja lautakuntien työskentelyyn. Kunnanhallituksen edustaja on myös osallistunut hyvinvointikertomuksen laatimiseen.

Kunnanhallitus kiittää hyvinvointikoordinaattori Sanna Nevalaista ja johtoryhmää laadukkaasta työstä kuntalaisten hyvinvoinnin parantamiseksi ja työn kattavasta raportoinnista hyvinvointikertomuksen muodossa.

Keskeisiä hyvinvointitoimia kunnassa ovat olleet resurssien asettaminen seniori- ja perheohjaukseen, Unicefin lapsiystävällinen kunta - mallin käyttöönotto ja yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen kanssa. Vakiintuneita toimintamuotoja ovat olleet liikunnan ja liikkumisen edistäminen, kulttuuri- ja kirjastotoimi, nuorisotoimi ja avoimen hallinnon mukainen osallistaminen.

Hyvinvointikertomuksen pohjalta tulee hallinnon laatia kattava hyvinvointisuunnitelma uuden valtuuston hyväksyttäväksi. Tulevassa suunnitelmassa tulee ottaa huomioon myönteisen kehityksen jatkaminen aktiivisella toiminnalla. Kuntalaisten hyvinvointi tulee jatkossakin olla kunnan päätehtäviä. Työprosesseissa, päätösvalmistelussa ja päätöksenteossa tulee jatkuvasti ottaa huomioon asiakaslähtöisesti kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Päätöksenteossa ja tavoitteellisessa työskentelyssä tulee huomioida paikalliset olosuhteet, raporttien esittäminen

pohjatieto sekä HYTE-kertoimen tulos- ja prosessi-indikaattorit sekä muut kansalliset tavoitteet TEA-mittareiden muodossa.

2. Lisäksi kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto merkitsee laajan hyvinvointikertomuksen kertomusosan vuosilta 2021–2025 tiedokseen ja valtuusto velvoittaa, että eri toimialat hyödyntävät kertomusosassa esitettyjä tietoja laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosan 2025–2029 laatimisessa ja tulevan valtuustokauden hyvinvointitavoitteiden asettamisessa sekä talouden suunnittelussa.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu hyvinvointikoordinaattori

Kunnanvaltuusto 26.05.2025 § 23
108/00.01.02/2025

Esittelijä kunnanhallitus

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto päättää, että se merkitsee laajan hyvinvointikertomuksen kertomusosan vuosilta 2021–2025 tiedokseen ja valtuusto velvoittaa, että eri toimialat hyödyntävät kertomusosassa esitettyjä tietoja laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosan 2025–2029 laatimisessa ja tulevan valtuustokauden hyvinvointitavoitteiden asettamisessa sekä talouden suunnittelussa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu hyvinvointikoordinaattori
toimialajohtajat